

SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE DO PRAC DYPLOMOWYCH

Kierunek: FILOLOGIA ANGIELSKA

1. Praca dyplomowa musi spełniać wymagania edytorskie określone w *Wymogach dotyczących prac dyplomowych* obowiązujących na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych w Akademii Łomżyńskiej.
2. Praca dyplomowa na kierunku filologia angielska musi być napisana w języku angielskim, w stylu formalnym typowym dla opracowań naukowych. Wymagana jest poprawność językowa, obejmująca aspekty gramatyczne, stylistyczne, leksykalne oraz interpunkcyjne.
3. Praca musi zawierać znormalizowane strony tytułowe: pierwszą w języku angielskim, drugą w języku polskim.
4. Temat pracy musi być odpowiednio zawężony, aby mógł być zrealizowany w ramach pracy dyplomowej.
5. Praca dyplomowa powinna korespondować z zainteresowaniami naukowymi studenta, realizowaną przez niego ścieżką rozwoju, a także z zakresem praktyki zawodowej odbywanej podczas studiów. Powinna umożliwiać wykazanie się wiedzą i umiejętnościami zgodnymi z efektami uczenia się określonymi dla kierunku filologia angielska.
6. Praca powinna mieć charakter aplikacyjny, być ukierunkowana na konkretnego odbiorcę oraz zawierać propozycję lub projekt rozwiązania, które może zostać wdrożone w danym zakładzie pracy lub instytucji.
7. Praca powinna liczyć od 30 do 40 stron. W przypadku prac z zakresu dydaktyki języka angielskiego do objętości pracy nie wlicza się rozdziału 3 zawierającego konspekty lekcji lub bank ćwiczeń.
8. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie narzędzi sztucznej inteligencji do generowania treści pracy dyplomowej. Dopuszcza się ich użycie wyłącznie w zakresie tworzenia ćwiczeń lub materiałów pomocniczych niezbędnych do prezentacji w pracy, pod warunkiem uzyskania zgody promotora. Każde użycie narzędzi SI musi być jednoznacznie wskazane i opisane w pracy.

STRUKTURA PRACY DYPLOMOWEJ DLA PRAC Z ZAKRESU NAUCZANIA JĘZYKA ANGIELSKIEGO

I. WSTĘP (INTRODUCTION)

Wstęp powinien mieć objętość 1–2 stron i stanowić wprowadzenie do pracy dyplomowej. Jego zadaniem jest zapoznanie czytelnika z tematyką pracy, przedstawienie jej celu oraz krótkie omówienie przyjętej struktury. Wstęp powinien zawierać:

1. Przedstawienie tematu – ogólne informacje dotyczące problematyki pracy.
2. Uzasadnienie wyboru tematu – krótkie wyjaśnienie motywacji podjęcia danej problematyki.
3. Cel pracy – zwięzłe określenie głównego celu.
4. Strukturę pracy – krótką charakterystykę kolejnych rozdziałów.

II. SPIS TREŚCI (TABLE OF CONTENTS)

Spis treści powinien być przygotowany automatycznie w edytorze tekstu (np. MS Word) z zastosowaniem jednolitej numeracji rozdziałów i podrozdziałów. Tytuły rozdziałów muszą pozostawać w zgodzie z tematyką pracy. Jeśli praca zawiera tabele, ilustracje lub załączniki, należy dodatkowo wygenerować: *List of tables* (spis tabel), *List of figures/illustrations* (spis rysunków/ilustracji), *List of appendices* (spis załączników).

Spis treści dla prac powstałych w ramach ścieżki nauczanie języka angielskiego powinien mieć następującą strukturę:

TABLE OF CONTENTS
Introduction
Chapter 1. Theoretical background: <i>Insert title related to the thesis topic</i>
1.1. ...
1.2. ...
1.2.1. ...
1.3. ...
Chapter 2. Practical part 1: <i>Insert title related to the thesis topic</i>
2.1. ...
2.2. ...
Chapter 3. Practical part 2: <i>Lesson plans¹/ Exercise bank</i>
3.1. Lesson plan 1: [insert title/topic]
3.2. Lesson plan 2: [insert title/topic]
<i>(additional lesson plans may be included as needed)</i>
Conclusion
References
List of tables <i>(if applicable)</i>
List of figures/illustrations <i>(if applicable)</i>
List of appendices <i>(if applicable)</i>

¹ Konspekty zawarte w pracy dyplomowej muszą być zgodne ze wzorem przyjętym w raportach z praktyki zawodowej.

III. CZĘŚĆ TEORETYCZNA (CHAPTER 1)

Część teoretyczna (Rozdział I) stanowi syntezę istniejącej wiedzy na wybrany temat, opracowaną na podstawie literatury przedmiotu. Jest ona podstawą merytoryczną pracy dyplomowej oraz fundamentem dla części praktycznej. Celem rozdziału jest przedstawienie aktualnego stanu wiedzy w obszarze językoznawstwa i/lub literaturoznawstwa w powiązaniu z dydaktyką języka angielskiego oraz omówienie teorii i pojęć niezbędnych do zrozumienia części praktycznej. Rozdział pierwszy musi być ściśle związany z tematem pracy i powinien stopniowo wprowadzać czytelnika w obszar zagadnień teoretycznych, które stanowią podstawę dla rozwiązań praktycznych przedstawionych w kolejnych częściach pracy.

IV. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA (CHAPTER 2 & CHAPTER 3)

Część praktyczna pracy powinna mieć charakter aplikacyjny i ukazywać wykorzystanie wiedzy przedstawionej w rozdziale pierwszym w działalności zawodowej związanej z nauczaniem języka angielskiego.

Część praktyczna powinna składać się z dwóch rozdziałów (w uzasadnionych przypadkach – z trzech). Rozdział drugi powinien prezentować np. zastosowanie omówionych metod, środków dydaktycznych, teorii dydaktycznych lub zasad nauczania danego aspektu języka bądź wybranej sprawności językowej w praktyce edukacyjnej. Autor pracy powinien przedstawić własne propozycje rozwiązań edukacyjnych, które mogą zostać wykorzystane w nauczaniu języka angielskiego. Może również przeprowadzić analizę i ewaluację wybranych metod lub środków dydaktycznych oraz zaprezentować wyniki własnych badań.

Tezy autora dotyczące praktycznych aspektów omawianych zagadnień powinny znaleźć odzwierciedlenie w rozdziale trzecim i przyjąć jedną z następujących form:

1. dwóch scenariuszy zajęć z języka angielskiego, uzupełnionych krótkimi podsumowaniami (autoewaluacją) zawierającymi zwięzłe wnioski dotyczące przebiegu lekcji;
- lub
2. banku ćwiczeń zawierającego 10 opracowanych przez autora propozycji aktywności uczniów, wraz ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi grupy docelowej, przebiegu ćwiczenia, zastosowanych metod i pomocy dydaktycznych oraz źródła inspiracji.

Zarówno przedstawione scenariusze, jak i bank ćwiczeń powinny w sposób praktyczny odzwierciedlać tematykę pracy oraz argumentację zaprezentowaną w części teoretycznej, a także cechować się poprawnością metodyczną, różnorodnością i elementami nowatorstwa.

Dopuszcza się również inne formy opracowania części praktycznej pracy dyplomowej. Wszelkie odstępstwa od przedstawionych wytycznych wymagają wcześniejszej zgody promotora.

V. ZAKOŃCZENIE (CONCLUSION)

Zakończenie powinno w syntetyczny sposób przedstawić najważniejsze wnioski wynikające z realizacji pracy dyplomowej. Wnioski muszą odnosić się bezpośrednio do celu i zakresu pracy określonych we wstępie oraz jednoznacznie wskazywać, czy cel został osiągnięty.

W części tej należy zaprezentować najważniejsze ustalenia wynikające z analizy teoretycznej i części praktycznej, podkreślając znaczenie zaproponowanych rozwiązań dla praktyki dydaktycznej oraz ewentualne elementy nowatorskie pracy (np. autorskie ćwiczenia, materiały dydaktyczne, analizy uczniowskie).

W zakończeniu można również wskazać kierunki dalszych badań lub możliwości rozwinięcia podjętej tematyki, a także sformułować rekomendacje odnoszące się do praktyki nauczania.

VI. BIBLIOGRAFIA (REFERENCES)

Bibliografia powinna spełniać wymogi formalne określone dla prac dyplomowych realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych Akademii Łomżyńskiej.

1. Liczba i zakres źródeł

- Bibliografia powinna zawierać co najmniej 20 pozycji.
- Zaleca się korzystanie z najnowszych publikacji (od 2000 r.).
- W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się cytowanie starszych źródeł.

2. Język źródeł

- Bibliografia powinna obejmować publikacje anglojęzyczne.
- Za zgodą promotora można uwzględnić również publikacje polskojęzyczne.
- Dobór źródeł musi być merytorycznie uzasadniony i powiązany z tematyką pracy.

3. Zróżnicowanie źródeł

- W bibliografii powinny znaleźć się różne typy publikacji: monografie naukowe, podręczniki akademickie, artykuły naukowe, artykuły branżowe oraz źródła internetowe.
- Niedopuszczalne jest nadmierne opieranie się na stronach internetowych.
- Publikacje drukowane powinny stanowić zdecydowaną większość źródeł.
- Należy unikać korzystania ze źródeł otwartych i nienaukowych (np. Wikipedii).

VII. ZAŁĄCZNIKI/APENDYKSY (APPENDICES) (jeśli występują)

Załączniki stanowią część uzupełniającą pracy dyplomowej i powinny być dołączane wyłącznie wtedy, gdy zawierają materiały istotne dla pełnego zrozumienia treści pracy, a jednocześnie zbyt obszerne, by umieścić je w głównym tekście. W części tej mogą znaleźć się m.in. kwestionariusze ankiet, arkusze obserwacyjne, testy wykorzystane w badaniu, transkrypcje nagrań, fragmenty analizowanych tekstów źródłowych, a także przykładowe ćwiczenia dydaktyczne. Każdy załącznik powinien zostać oznaczony numerem i tytułem (np. *Appendix 1. Questionnaire*), natomiast w tekście głównym należy umieszczać wyraźne odesłania do odpowiednich materiałów. Załączniki powinny być uporządkowane zgodnie z kolejnością ich przywoływania w pracy. W przypadku materiałów obcojęzycznych konieczne jest dodanie tłumaczenia całości lub wybranych fragmentów istotnych dla analizy.

STRUKTURA PRACY DYPLOMOWEJ DLA PRAC Z ZAKRESU TRANSLATORYKI

I. WSTĘP (INTRODUCTION)

Wstęp powinien mieć objętość 1–2 stron i stanowić wprowadzenie do pracy dyplomowej. Jego zadaniem jest zapoznanie czytelnika z tematyką pracy, przedstawienie jej celu oraz krótkie omówienie przyjętej struktury. Wstęp powinien zawierać:

1. Przedstawienie tematu – ogólne informacje dotyczące problematyki pracy.
2. Uzasadnienie wyboru tematu – krótkie wyjaśnienie motywacji podjęcia danej problematyki.
3. Cel pracy – zwięzłe określenie głównego celu.
4. Strukturę pracy – krótką charakterystykę kolejnych rozdziałów.

II. SPIS TREŚCI (TABLE OF CONTENTS)

Spis treści powinien być przygotowany automatycznie w edytorze tekstu (np. MS Word) z zastosowaniem jednolitej numeracji rozdziałów i podrozdziałów. Tytuły rozdziałów muszą pozostawać w zgodzie z tematyką pracy. Jeśli praca zawiera tabele, ilustracje lub załączniki, należy dodatkowo wygenerować: *List of tables* (spis tabel), *List of figures/illustrations* (spis rysunków/ilustracji), *List of appendices* (spis załączników).

Spis treści dla prac powstałych w ramach ścieżki translatoryka powinien mieć następującą strukturę:

TABLE OF CONTENTS
Introduction
Chapter 1. Theoretical background: <i>Insert title related to the thesis topic</i>
1.1. ...
1.2. ...
1.2.1. ...
1.3. ...
Chapter 2. Topic-specific framework: <i>Insert title related to the thesis topic</i>
2.1. ...
2.2. ...
Chapter 3. Practical part: <i>Insert title related to the thesis topic</i>
3.1. ...
3.2. ...
Conclusion
References
List of tables (<i>if applicable</i>)
List of figures/illustrations (<i>if applicable</i>)
List of appendices (<i>if applicable</i>)

III. CZĘŚĆ TEORETYCZNA (CHAPTER 1 & CHAPTER 2)

Część teoretyczna powinna składać się z dwóch powiązanych ze sobą rozdziałów: rozdziału ogólnego oraz rozdziału szczegółowego powiązanego bezpośrednio z tematem pracy i materiałem wykorzystywanym w części praktycznej.

Rozdział pierwszy stanowi ogólny przegląd literatury oraz syntezę podstawowych zagadnień z zakresu translatoryki. Jego zadaniem jest omówienie fundamentalnych pojęć, teorii i koncepcji związanych z przekładem, które stanowią konieczne tło dla dalszych rozważań. Rozdział ten ma charakter syntetyczny i przedstawia szeroki kontekst teoretyczny, niezbędny do zrozumienia dalszych rozdziałów. W tej części powinny znaleźć się np.:

- definicje tłumaczenia i jego funkcje,
- podstawowe podejścia i koncepcje przekładu (np. ekwiwalencja, strategie ogólne, teoria skoposu),
- ogólna charakterystyka typów tłumaczeń,
- rola tłumacza i kompetencje translatorskie,
- miejsce tłumaczenia we współczesnej komunikacji międzykulturowej.

Rozdział drugi powinien koncentrować się na zawężonym obszarze tematycznym, bezpośrednio związanym z przedmiotem pracy oraz typem materiału wykorzystywanego w części praktycznej. Rozdział ten powinien zawierać bardziej szczegółowe, pogłębione ujęcie literatury, które przygotowuje grunt pod analizę i działania praktyczne opisane w kolejnej części pracy. Może on obejmować m.in.:

- węższe typy i gatunki tłumaczeń (np. prawnicze, biznesowe, medyczne, literackie, marketingowe),
- strategie i techniki translatorskie stosowane w danym typie tekstu,
- parametry jakości tłumaczeń oraz kryteria ich oceny,
- specyficzne problemy tłumaczeniowe (np. terminologia specjalistyczna, idiomatyczność, rejestr, kultura, różnice systemowe),
- błędy tłumaczeniowe i ich klasyfikacje,
- zagadnienia językoznawcze i/lub kulturowe istotne dla danego rodzaju przekładu,
- oprogramowanie CAT oraz narzędzia wspierające tłumacza w danym segmencie rynku.

Rozdział drugi powinien stanowić bezpośrednie przygotowanie do części praktycznej, wyznaczając ramy analizy oraz metodykę pracy zastosowane w Rozdziale 3.

IV. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA (CHAPTER 3)

Część praktyczna pracy powinna mieć charakter aplikacyjny i ukazywać wykorzystanie wiedzy przedstawionej w rozdziale pierwszym i drugim w kontekście praktyki translatorskiej. Jej celem jest opracowanie rozwiązania o wartości użytkowej, które może zostać zastosowane w środowisku zawodowym (np. w biurze tłumaczeń, firmie, instytucji). Część ta powinna prowadzić do stworzenia konkretnego produktu lub zestawu produktów translatorskich (np. tłumaczenia, glosariusza, pamięci tłumaczeniowej, wytycznych redakcyjnych), a rezultaty pracy należy przedstawić w załącznikach.

Zakres części praktycznej może obejmować jeden lub kilka elementów (tj. jeden lub kilka produktów), np.:

- analizę materiałów tłumaczeniowych wraz z identyfikacją typowych problemów i przygotowaniem poprawnych wersji oraz zaleceń jakościowych,
- opracowanie glosariusza specjalistycznego na podstawie materiałów z danej domeny, wraz z komentarzem i zasadami ujednolicania terminologii,

- stworzenie pamięci tłumaczeniowej (TM) lub bazy terminologicznej w narzędziu CAT wraz z opisem sposobu jej przygotowania i wykorzystania,
- przygotowanie zestawu wzorcowych tłumaczeń dokumentów powtarzalnych wraz z propozycją systemowego rozwiązania problemów terminologicznych i stylistycznych,
- opracowanie tłumaczeń materiałów użytkowych (np. strony internetowej, broszur, korespondencji) wraz z omówieniem zastosowanych strategii,
- adaptację lub lokalizację tekstu (także multimodalnego) do określonego rynku lub grupy odbiorców wraz z uzasadnieniem zastosowanych rozwiązań.

Niezależnie od wyboru produktu, jego opracowanie i omówienie w pracy powinno przebiegać według uporządkowanej struktury. Dla zachowania przejrzystości zaleca się, aby rozdział praktyczny miał następujący układ:

- cel aplikacyjny oraz wskazanie produktu/produktów opracowanych w ramach pracy (z informacją, gdzie znajdują się w załącznikach),
- charakterystyka materiału i kontekstu użycia (rodzaj tekstu, domena/dziedzina tematyczna, funkcja komunikacyjna, odbiorca, wymagania formalne),
- kryteria i zasady pracy przyjęte w części praktycznej, wynikające z ustaleń części teoretycznej (np. założenia dotyczące odbiorcy i funkcji tekstu, zasady terminologiczne i sposób weryfikacji terminów, zasady stylu i rejestru, kryteria jakości i kontroli, narzędzia oraz sposób dokumentowania decyzji),
- identyfikacja najważniejszych problemów translatorskich i/lub organizacyjno-narzędziowych (zależnie od wybranego produktu),
- omówienie kluczowych decyzji translatorskich i rozwiązań na wybranych przykładach (krótkie fragmenty w tekście głównym; pełne zestawienia i materiały w załącznikach),
- przedstawienie wartości użytkowej opracowanych rozwiązań oraz zwięzła ewaluacja rezultatów (w tym ograniczenia i ryzyka wdrożeniowe wraz z propozycjami ich minimalizacji).

Dopuszcza się również inne formy opracowania części praktycznej pracy dyplomowej. Wszelkie odstępstwa od przedstawionych wytycznych wymagają wcześniejszej zgody promotora.

V. ZAKOŃCZENIE (CONCLUSION)

Zakończenie powinno w syntetyczny sposób przedstawić najważniejsze wnioski wynikające z realizacji pracy dyplomowej. Wnioski muszą bezpośrednio odnosić się do celu i zakresu pracy określonych we wstępie oraz jednoznacznie wskazywać, czy cel został osiągnięty.

W tej części należy podsumować kluczowe ustalenia wynikające z analizy teoretycznej oraz części praktycznej, podkreślając znaczenie zaproponowanych rozwiązań dla praktyki translatorskiej. Warto zaakcentować elementy nowatorskie pracy (np. autorskie propozycje rozwiązań translatorskich, glosariusze, pamięci tłumaczeniowe, wzorcowe tłumaczenia, narzędzia usprawniające pracę tłumacza).

W zakończeniu można również wskazać kierunki dalszych badań lub możliwości rozwinięcia podjętej problematyki, a także sformułować rekomendacje odnoszące się do praktyki tłumaczeniowej lub organizacji procesu przekładu.

VI. BIBLIOGRAFIA (REFERENCES)

Bibliografia powinna spełniać wymogi formalne określone dla prac dyplomowych realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych Akademii Łomżyńskiej.

1. Liczba i zakres źródeł
 - Bibliografia powinna zawierać co najmniej 20 pozycji.
 - Zaleca się korzystanie z najnowszych publikacji (od 2000 r.).
 - W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się cytowanie starszych źródeł.
2. Język źródeł
 - Bibliografia powinna obejmować publikacje anglojęzyczne.
 - Za zgodą promotora można uwzględnić również publikacje polskojęzyczne.
 - Dobór źródeł musi być merytorycznie uzasadniony i powiązany z tematyką pracy.
3. Zróżnicowanie źródeł
 - W bibliografii powinny znaleźć się różne typy publikacji: monografie naukowe, podręczniki akademickie, artykuły naukowe, artykuły branżowe oraz źródła internetowe.
 - Niedopuszczalne jest nadmierne opieranie się na stronach internetowych.
 - Publikacje drukowane powinny stanowić zdecydowaną większość źródeł.
 - Należy unikać korzystania ze źródeł otwartych i nienaukowych (np. Wikipedii).

VII. ZAŁĄCZNIKI/APENDYKSY (APPENDICES) (jeśli występują)

Załączniki stanowią część uzupełniającą pracy dyplomowej i powinny być dołączane wyłącznie wtedy, gdy zawierają materiały istotne dla pełnego zrozumienia treści pracy, a jednocześnie zbyt obszerne, by umieścić je w głównym tekście. W tej części mogą znaleźć się między innymi fragmenty analizowanych tekstów źródłowych, wersje robocze tłumaczeń, zestawienia terminologiczne, glosariusze, wydruki lub wybrane elementy pamięci tłumaczeniowych, a także materiały multimedialne lub ich transkrypcje, jeżeli stanowią podstawę analiz związanych z przekładem.

Każdy załącznik powinien być oznaczony numerem i tytułem (np. *Appendix 1. Source text*), natomiast w tekście głównym należy umieszczać wyraźne odesłania do odpowiednich materiałów. Załączniki powinny być uporządkowane zgodnie z kolejnością ich przywoływania w pracy. W przypadku materiałów obcojęzycznych należy dołączyć tłumaczenie całości lub fragmentów istotnych dla analizy, z wyjątkiem sytuacji, w których tekst obcojęzyczny stanowi sam przedmiot tłumaczenia omawianego w pracy.